

Kendelse

afsagt den 24. oktober 2023

Sag nr. 2023-04018

[Klager]

mod

Sjællandske Medier

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen *"Kvinde mentalundersøges efter påstande om drugrapes"*, som blev bragt af Sjællandske Medier den 25. november 2022 på sn.dk, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og krænkende oplysninger.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

Sjællandske Medier bragte den 25. november 2022 artiklen *"Kvinde mentalundersøges efter påstande om drugrapes"* på sn.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

"Retssag: To mænd vil ikke finde sig i at blive anklaget for at have bedøvet hende med narko og været skyld i, at hun blev voldtaget."

Af artiklen fremgår følgende:

"Hårde anklager om at have bedøvet en kvinde med narkotika, hvorefter hun blev voldtaget, har fået to mænd til at slæbe kvinden i retten. De vil have det offentlige opslag fjernet, og den ene kræver 30.000 kroner i erstatning.

Mandag kom sagen for Retten i Nykøbing Falster, og her fik den 51-årige kvinde mulighed for at uddybe opslaget, hvorefter de to mænd blev indkaldt som vidner. Men inden retssagen nåede så langt, måtte den ene domsmand trække sig, fordi hun for otte år siden har arbejdet samme sted som tiltalte. Efter en 20 minutters tid dukkede en ny op, hvorefter sagen kunne gå sin gang.

Flere tilfælde

Kvinden, som er fra [Bynavn A]-området, fortalte om, hvordan hun ved flere lejligheder i 2008-9 var blevet drugraped, dvs. bedøvet med narkotika, hvorefter

hun var blevet voldtaget. Hun beskyldte en ekskæreste, som hun var sammen med i et lille års tid, for at være hovedmanden bag mindst seks tilfælde.

Adskillige mønboere og andre skulle have voldtaget hende bl.a. i en bar ved [Område A] i [Bynavn B], i en [Område B], i et [Område C], på [Område D] i [Bynavn C], i et privat hjem og til en [Koncerten] i [Område E].

I samme ombæring berettede hun om mange uregelmæssigheder i forbindelse med sine personlige forhold. F.eks. skulle der ligge et ”kongebrev”, som hovedsageligt før 2017 blev benyttet af personer under 18 år til at gifte sig. Kvinden mener, at kongebrevet også giver tilladelse til at begå ulovligheder. Men hun har aldrig søgt om at få et kongebrev, og hun mener, at det er hovedmanden bag hendes drugrapes (vi kan kalde ham P), der via hans it-snilde har fabrikeret kongebrevet.

Dommer [Dommeren] ville vide, om hun blev gift tidligt, men det benægtede kvinden.

Undervejs kom tiltalte også med en forklaring på, at hun var blevet forgiftet med tungmetaller, og det havde taget hende lang tid, før hun kunne få det undersøgt. Hendes dårlige fysiske tilstand skulle angiveligt være årsagen til, at hun først lagde beskyldningerne om drugrapes op på Facebook 28. april 2021, selvom det skulle være sket 13 år tilbage.

Huskede intet

[Koncerten] er central for retssagen, fordi tiltalte var sammen med P og hans mangeårige kammerat C.

De tre tog til koncert sammen, og ifølge kvindens forklaring tog C stoffer frem i bilen og fortalte, at det var amfetamin. De tog det, og derfra huskede kvinden intet, før hun lå hjemme i sin seng og var meget dårlig. Hun mener, at det var et andet stof. P derimod mente, at det var hash, de tog, og han benægtede at have afklædt kvinden eller blufærdighedskrænket hende.

Kvinden havde anmeldt ham i 2019, men politiet fandt ingen grund til at efterforske sagen. Betjentene tog hende ikke med til gerningsstedet, som kvinden mente, at de burde.

C benægtede i sin forklaring også at have afklædt kvinden. Han kendte hende kun fra koncerten, og han forstår ikke, hvorfor kvinden kommer med de beskyldninger om ham på Facebook. Han følte sig krænket over, at kvinden havde bragt et billede af hans søn på Facebook, og han ønsker rettens ord for, at beskyldningerne mod ham er ubegrundede.

Steriliseret

Forsvareren borede lidt i, hvorfor mon P troede, at hans klient kom med de beskyldninger mod ham. P svarede, at kvinden mente, at han havde lovet hende at få børn, men det kunne ikke lade sig gøre, for han er steriliseret.

Om erstatningskravet fra P nævnte forsvareren, at ”det er helt ude af proportioner”. - Ved seksuelle krænkelser går det op til 5.000 kroner, og det er der ikke tale om her, sagde han.

Retssagen forblev uforløst, fordi der ikke faldt en dom. Kvinden skal mentalundersøges, og først når resultatet foreligger, kan sagen genoptages. Kvinden samtykkede til undersøgelsen.”

[Klager] klagede den 25. januar 2023 og 17. februar 2023 til Sjællandske Medier. [Klager]s klage over Sjællandske Medier er modtaget i Pressenævnet den 11. maj 2023.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Korrekt information

- Brug af ordet "voldtægt"

[Klager] har anført, at Sjællandske Medier i artiklen har gjort overdreven brug af ordet "voldtægt", og at hun ikke selv har brugt "voldtægt" i sine påstande, hverken de skriftlige eller de mundtlige.

Ordet, der indgår i det offentlige opslag, som [Klager] var sigtet og nu dømt for, var "drugrape" og ikke "voldtægt", og hun har på intet tidspunkt i retten direkte nævnt, hun skulle have været voldtægt.

Voldtægt er en forsimplet og ikke helt korrekt fortolkning/oversættelse af betegnelsen drugrape, der faktisk rummer en bredere og knap så specifik betydning, end ordet voldtægt gør. I [Klager]s sag var det især det at have været "drugged", for dernæst ikke at vide, hvad der foregik, der gjorde sig gældende.

[Klager] har oplyst, at hun har modtaget en udskrift af dombogen, og ingen steder står der, at hun har anklaget nogen som helst for voldtægt. Der står ganske sandt, at [Klager] har anklaget dem for drugrapes. Kun og udelukkende Sjællandske Medier påstår, at anklager om specifikt voldtægt var omdrejningspunktet.

[Klager] var således ikke sigtet for at have anklaget "P" og "C" for voldtægt, men for drugrape, og hun blev ikke dømt for at have anklaget "P" og "C" for voldtægt, men for drugrape. [Klager] har henvist til et delvist anonymiseret uddrag af dom afsagt den 6. juni 2023 af Retten i Nykøbing Falster. I den forbindelse har [Klager] bemærket, at referatet af hendes fremlægning af sagen fremgår af domsudskriften, men at hendes referat ikke er gengivet ordret, da det ikke er en transskription af lydoptagelserne.

[Klager] har videre oplyst, at hun den 5. juli 2023 anmodede retten om aktindsigt i samtlige af sagens akter og filer, herunder lydoptagelser samt transskriptioner af disse. [Klager] har desværre ikke ret til at modtage kopi af disse, men hun har ret til at aftale en tid, hvor hun kan komme og aflytte filerne.

- Kongebrev

[Klager] har anført, at det er en ukorrekt og krænkende påstand, at hun har anklaget/mistænkt sin modpart i sagen for at stå bag kongebrevet.

[Klager] har henvist til, at det var utallige dokumenterbare CPR-uregelmæssigheder af it-mæssig karakter. Det var oplagt for [Klager] at mistænke sin modpart for det, idet hun tidligere har modtaget trusler fra ham omkring hendes fremtid og hans it-profession. Det har

intet med kongebrevet at gøre. [Klager] havde både dokumenterbare trusler og dokumenterbare CPR-hændelser med i retten.

Den eneste årsag til, at kongebrevet blev nævnt i retten, er fordi, kongebrevet i sig selv er misbrug af [Klager]s identitet. Såfremt [Klager]s identitet/person ikke var blevet misbrugt, havde kongebrevet ikke eksisteret og var aldrig blevet nævnt.

[Klager] har henvist til et brev af 5. oktober 2022 fra Rigsarkivet, som hun har oplyst blev fremvist til dommeren.

- Mentalundersøgelse

[Klager] har anført, at det er ukorrekt, at hun samtykkede til en mentalundersøgelse.

[Klager] har henvist til, at dommeren foreslog en mentalundersøgelse, da modparten ”kastede om sig” med diagnoser i [Klager]s retning. [Klager] og hendes advokat drøftede dommerens forslag og valgte at gribe det af årsager, der ikke er fremlagt for hverken retten eller journalisten. Der var således ikke tale om et samtykke, men en anmodning.

- Misbrug af identitet

[Klager] har anført, at Sjællandske Medier har undladt at omtale misbrug af hendes identitet.

[Klager] har henvist til, at det blev dokumenteret i retten via hendes fremviste brev fra Rigsarkivet til dommeren, at hendes identitet har været misbrugt, idet Rigsarkivet har erklæret, at der eksisterer et kongebrev udstedt i [Klager]s navn. Rigsarkivet er dog ikke i besiddelse af kongebrevet, og det er [Klager] heller ikke, for hun har aldrig nogensinde hverken ønsket sig, haft behov for, anmodet om eller underskrevet et kongebrev.

Kongebrevet er et identitetsmisbrug i sig selv og var aldrig blevet nævnt i retten, hvis det ikke var på grund af identitetsmisbrug, da det således ikke ville eksistere. Sjællandske Medier har altså ”plukket” delvise oplysninger, sat dem ind i anden sammenhæng, skabt et narrativ og ignoreret den egentlige årsag til, at kongebrevet kom på banen. Identitetsmisbrug var og er hele omdrejningspunktet for kongebrevets eksistens og årsag til, det blev nævnt i retten.

[Klager] har sammenfattende anført, at Sjællandske Medier ikke har bragt en retvisende udgave af sagen, og at journalist [Journalisten] tydeligt har vist uprofessionalisme.

2.2 Sjællandske Mediers synspunkter

Korrekt information

- Brug af ordet ”voldtægt”

Sjællandske Medier har anført, at voldtægt i form af drugrape er hele omdrejningspunktet for retssagen. Årsagen til retssagen er to mænd, som ikke vil finde sig i at blive beskyldt for at have voldtaget [Klager].

- Kongebrev

Sjællandske Medier har anført, at [Klager] i retten gav udtryk for, at hun mistænkte "P" for at stå bag kongebrevet.

- Mentalundersøgelse

Sjællandske Medier har anført, at mediet i artiklen ikke forholder sig til, hvem der foreslog eller fremsatte krav om mentalundersøgelse. Sjællandske Medier nævner blot, at "kvinden skal mentalundersøges".

- Misbrug af identitet

Sjællandske Medier har anført, at mediet ikke er forpligtet til at skrive om et eventuelt misbrug af [Klager]s identitet. Sagens kerne er hendes offentlige opslag, hvor hun hænger to mænd ud.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det følger af medieansvarslovens § 34, at "massemediernes indhold og handlemåde" skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag, ligesom det er redaktøren, der eventuelt pålægges at offentliggøre en kendelse fra Pressenævnet efter medieansvarslovens § 49.

God presseskik

Korrekt information

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og krænkende oplysninger.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at de under A og B anførte almindelige presseetiske regler også gælder for retsreportagen, jf. punkt C.1.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

[Klager] har henvist til følgende fire oplysninger:

- Brug af ordet "voldtægt"

[Klager] har klaget over, at Sjællandske Medier i artiklen har gjort overdreven brug af ordet "voldtægt", og at hun ikke selv har brugt "voldtægt" i sine påstande, hverken de skriftlige eller de mundtlige.

[Klager] har henvist til, at ordet, der indgår i det offentlige opslag, som hun var sigtet og nu dømt for at dele, var "drugrape" og ikke "voldtægt", og hun har på intet tidspunkt i retten direkte nævnt, hun skulle have været voldtaget.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

"Hårde anklager om at have bedøvet en kvinde med narkotika, hvorefter hun blev voldtaget, har fået to mænd til at slæbe kvinden i retten. De vil have det offentlige opslag fjernet, og den ene kræver 30.000 kroner i erstatning.

[...]

Flere tilfælde

Kvinden, som er fra [Bynavn A]-området, fortalte om, hvordan hun ved flere lejligheder i 2008-9 var blevet drugrapet, dvs. bedøvet med narkotika, hvorefter hun var blevet voldtaget. Hun beskyldte en ekskæreste, som hun var sammen med i et lille års tid, for at være hovedmanden bag mindst seks tilfælde.

Adskillige mønboere og andre skulle have voldtaget hende bl.a. i en bar ved [Område A] i [Bynavn B], i en [Område B], i et [Område C], på [Område D] i [Bynavn C], i et privat hjem og til en [Koncerten] i [Område E].

[...]

Huskede intet

[Koncerten] er central for retssagen, fordi tiltalte var sammen med P og hans mangeårige kammerat C.

De tre tog til koncert sammen, og ifølge kvindens forklaring tog C stoffer frem i bilen og fortalte, at det var amfetamin. De tog det, og derfra huskede kvinden intet, før hun lå hjemme i sin seng og var meget dårlig. Hun mener, at det var et andet stof. P derimod mente, at det var hash, de tog, og han benægtede at have afklædt kvinden eller blufærdighedskrænket hende.

Kvinden havde anmeldt ham i 2019, men politiet fandt ingen grund til at efterforske sagen. Betjentene tog hende ikke med til gerningsstedet, som kvinden mente, at de burde.

C benægtede i sin forklaring også at have afklædt kvinden. Han kendte hende kun fra koncerten, og han forstår ikke, hvorfor kvinden kommer med de beskyldninger om ham på Facebook. Han følte sig krænket over, at kvinden havde bragt et billede af hans søn på Facebook, og han ønsker rettens ord for, at beskyldningerne mod ham er ubegrundede.

[...]"

Sjællandske Medier har over for Pressenævnet oplyst, at artiklen er skrevet på baggrund af mediets journalists fysiske tilstedeværelse under retsmødet.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] blev tiltalt for ærekrænkelser ved i et offentligt opslag på sin Facebook-profil at have fremsat beskyldninger mod to personer om at have udsat hende for flere ”drugrapes”.

Pressenævnet finder, at Sjællandske Medier har haft grundlag for at anvende ordet ”voldtægt” i omtalen af den konkrete retssag. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager] efter eget udsagn har været udsat for flere ”drugrapes”, og at hendes forklaring herom er gengivet i artiklen. Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af artiklen, at vidnerne ”P” og ”C” i deres forklaringer for retten har benægtet at have afklædt [Klager] eller blufærdighedskrænket hende. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af Sjællandske Medier for at have bragt oplysningen.

- Kongebrev

[Klager] har klaget over, at det er en ukorrekt og krænkende påstand, at hun har anklaget/mistænkt sin modpart i sagen for at stå bag kongebrevet.

[Klager] har henvist til, at det var utallige dokumenterbare CPR-uregelmæssigheder af it-mæssig karakter. Det var oplagt for [Klager] at mistænke sin modpart for det, idet hun tidligere har modtaget trusler fra ham omkring hendes fremtid og hans it-profession. Det har intet med kongebrevet at gøre. [Klager] havde både dokumenterbare trusler og dokumenterbare CPR-hændelser med i retten.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

I samme ombæring berettede hun [[Klager], *Pressenævnet*] om mange uregelmæssigheder i forbindelse med sine personlige forhold. F.eks. skulle der ligge et ”kongebrev”, som hovedsageligt før 2017 blev benyttet af personer under 18 år til at gifte sig. Kvinden mener, at kongebrevet også giver tilladelse til at begå ulovligheder. Men hun har aldrig søgt om at få et kongebrev, og hun mener, at det er hovedmanden bag hendes drugrapes (vi kan kalde ham P), der via hans it-snilde har fabrikeret kongebrevet.

Dommer [Dommeren] ville vide, om hun blev gift tidligt, men det benægtede kvinden.

[...]”

Parterne har afgivet modstridende oplysninger om, hvorvidt [Klager] forklarede under retsmødet, at hun mistænkte vidnet ”P” for at have fabrikeret det omtalte kongebrev. På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, kan nævnet ikke tage stilling til, hvilken forklaring, der er den rigtige. Nævnet har derfor ikke grundlag for at udtale kritik.

- Mentalundersøgelse

[Klager] har klaget over, at det er ukorrekt, at hun samtykkede til en mentalundersøgelse.

[Klager] har henvist til, at hun og hendes advokat drøftede dommerens forslag om en mentalundersøgelse, og at de valgte at gribe det af årsager, der ikke er fremlagt for hverken retten eller journalisten. Der var således ikke tale om et samtykke, men en anmodning.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Retssagen forblev uforløst, fordi der ikke faldt en dom. Kvinden skal mentalundersøges, og først når resultatet foreligger, kan sagen genoptages. Kvinden samtykkede til undersøgelsen.”

Det er ubestridt af parterne i sagen, at [Klager] i forbindelse med retssagen mod hende har indvilliget i at lade sig mentalundersøge. På denne baggrund finder nævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Sjællandske Medier for at anvende formuleringen ”samtykkede til undersøgelsen”. Nævnet udtaler ikke kritik.

- Misbrug af identitet

[Klager] har klaget over, at Sjællandske Medier har undladt at omtale misbrug af hendes identitet.

[Klager] har henvist til, at det blev dokumenteret i retten via hendes fremviste brev fra Rigsarkivet til dommeren, at hendes identitet har været misbrugt, idet Rigsarkivet har erklæret, at der eksisterer et kongebrev udstedt i [Klager]s navn.

Pressenævnet finder, at Sjællandske Mediers valg og fravalg af informationer i dækningen ikke overskrider rammerne for redigering, og at omtalen ligger inden for rammerne af, hvad mediet kan tilkendegive, mens en retssag verserer. Nævnet har lagt vægt på, at Sjællandske Medier i artiklen har gengivet det centrale fra parternes forklaring for retten, herunder at [Klager] forklarede om blandt andet mange uregelmæssigheder i forbindelse med sine personlige forhold, og at det fremgår klart af artiklen, at der endnu ikke er afsagt dom.

Det er herefter nævnets opfattelse, at der ikke er grundlag for at antage, at artiklen samlet set ikke giver et retvisende billede af retssagen. Nævnet udtaler ikke kritik.